

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. K.K.**, správcu konkurznej podstaty úpadcu **D., a. s. v konkurze**, M.B., sídlo správcu: V.B., zastúpeného Mgr. Z.V., advokátkou so sídlom v B.C., za účasti vedľajšieho účastníka: **T.**, so sídlom X.K.A.N.C., reg. č. H., zastúpeného JUDr. A.V., AK S., s. r. o., K.B. proti žalovanému: **Ing. P.M.**, T.H., zastúpenému Advokátskou kanceláriou Č., s. r. o., B.P., JUDr. P.Č., advokát a konateľ, **o zaplatenie 282 148 eur s príslušenstvom**, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 10 Cbi/9/2009-255 zo dňa 13. júna 2011, takto

r o z h o d o l:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 10 Cbi/9/2009-255 zo dňa 13. júna 2011 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením nepriznal žalovanému oslobodenie od súdneho poplatku za podané odvolanie.

V odôvodnení uviedol, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom, č. k. 10 Cbi/9/2009-216 zo dňa 02.02.2011 rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 282 148 eur spolu s ušlým ziskom, predstavujúcim príslušné úroky. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Žalovaný podaním zo dňa 18.03.2011 doručil súdu odvolanie proti rozsudku. Súd zaviazal žalovaného na úhradu súdneho poplatku za podané odvolanie v zmysle sadzobníka súdnych poplatkov, účinného ku dňu podania odvolania.

Žalovaný predložil súdu potvrdenie o osobných a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov, potvrdenie Sociálnej poisťovne o nemocenských dávkach za obdobie od 01.01.2010 do 31.12.2010, od 01.01.2011 do 31.01.2011, od 01.02.2011 do 28.02.2011 a potvrdenie o podaní daňového priznania za rok 2010.

Z potvrdenia vyplýva, že ako živnostník - samoplatca, reg. pod č. X., mal celkový príjem za rok 2010 - 0,02 eur a nemal žiadny príjem z nemocenského postenia za rok 2010 a aj za mesiace január, február roku 2011. Dôvod, prečo nie je zamestnaný nemá, osobný majetok väčšej hodnoty nemá, je vlastníkom motorového vozidla zn. VW Golf, rok výroby 2000. Je rozvedený, stará sa o 75 ročnú matku a má vyživovaciu povinnosť voči dvom deťom. Súdu predložil výpisy z účtov vedených v U., a. s., V., a. s., na ktorých má minimálny finančný zostatok.

Formálne by majetkové pomery žalovaného mohli byť podkladom pre jeho oslobodenie od súdneho poplatku. Súd však dospel k záveru, že žalovaný si túto situáciu spôsobil sám.

Zo správy katastra Trnava vyplýva, že žalovaný bol vlastníkom troch nehnuteľností, a to záhrady, garáže a bytu v bytovom dome, všetko v katastrálnom území mesta Trnava a všetky vlastnil ešte v roku 2010. Na základe kúpnych zmlúv tieto previedol na rodinných príslušníkov a nehnuteľnosť vedenú na LV X. - garáž previedol na inú osobu kúpnu zmluvou. Predaj týchto nehnuteľností urobil v čase, keď vedel, že je účastníkom súdneho konania, kde vystupuje ako žalovaný, teda jednal účelovo a jeho konanie možno považovať minimálne za špekulatívne. Zbavil sa všetkých nehnuteľností za účelom vystupovania ako nemajetný a vytvoril si tak priestor na zneužívanie zákonnej možnosti oslobodenia od súdnych poplatkov. Aj z jeho vlastného vyjadrenia možno dedukovať, že nežije na takej úrovni, ako prezentuje. Doklady, preukazujúce stav na účte, predložil oneskorene, nakoľko sa vrátil z cesty v cudzine. Za prevod nehnuteľností v lukratívnej časti Slovenska musel získať nemalý finančný obnos, správanie žiadateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov a aj obsah

predložených dokladov nepresvedčil súd, že je nemajetný. Žiadateľ len chce pôsobiť nemajetne.

S poukazom na ustanovenie § 138 ods. 1 O. s. p. súd ďalej konštatoval, že žalovaného nemožno podrobiť rovnakému merítku ako sociálne slabú fyzickú osobu, ktorá nevlastní žiaden majetok väčšieho rozsahu.

Keďže súd nepovažoval za splnenú ani jednu z podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, návrhu na oslobodenie nevyhovel.

Proti uzneseniu podal žalovaný odvolanie.

Uviedol, že z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospel súd k záveru, že tak záhradu, ako aj byt, spolu s podielom na spoločných častiach bytového domu, v ktorom sa byt nachádzal, žalovaný previedol na rodinných príslušníkov. Uvedené tvrdenie nezodpovedá objektívnej skutočnosti. Pozemok vedený na LV č. X. v kat. území Š. - parcela č. 211/1, záhrada o výmere 996 m² previedol na svoju bývalú manželku, s ktorou je právoplatne rozvedený od roku 2001. Prevodom sa riešili záväzky medzi bývalými manželmi, vyplývajúce ešte z rozdelenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Nesprávne je aj zistenie súdu, týkajúce sa prevodu bytu v bytovom dome, vedenom na LV č. X. v kat. úz. Trnava, ktorý žalovaný síce previedol na Z.M., rod. J., ale ešte v r. 2007, kedy sa voči nemu nevedlo žiadne súdne konanie. Príslušný katastrálny úrad tento vklad povolil pod č. V 6422/07 dňa 30.10.2007. Pokiaľ ide o garáž na LV č. X., túto žalovaný previedol na M.P., s ktorým nie je v žiadnom príbuzenskom alebo rodinnom pomere. Kúpnu cenu použil na vrátenie pôžičky, ktorú žalovanému ešte v roku 2009 vo výške 1 700 eur poskytol L.Č. zo Š. a ktorá bola splatná 15.10.2010. Uvedenú pôžičku mohol žalovaný vrátiť až 10.02.2011 z kúpnej ceny, ktorú získal predajom garáže.

Neobstojí tvrdenie súdu, že žalovaný sa zbavil všetkých nehnuteľností za účelom, aby vystupoval ako nemajetný a vytvoril si tak priestor na zneužívanie zákonnej možnosti oslobodenia od súdnych poplatkov. Keďže súd okrem nesprávnych údajov o predaji troch nehnuteľností neuvádza žiadne iné objektívne skutočnosti, nie je možné preskúmať, na základe čoho dospel k rigoróznym a s objektívnou realitou rozporným záverom.

Záveru súdu, že za prevod nehnuteľností v lukratívnej časti Slovenska musel získať nemalý finančný príjem, bez ďalšieho preverovania skutočností, za akú cenu nehnuteľnosti predal a či práve to, že je vo finančnej tiesni, nebolo príčinou predaja v čase útlmu na trhu s nehnuteľnosťami aj za nižšiu kúpnu cenu, sú len bez dôkazov vyslovené hypotézy a závery, nemajúce relevantnú oporu v zisteniach súdu ohľadom majetkových pomerov žalovaného.

Záveru súdu o dôvode nezamestnanosti žalovaného sú nepreskúmateľné a arbitrárne, neopierajú sa o relevantné dôkazy, preukazujúce, či sa žalovaný pokúšal zamestnať, či v mieste jeho bydliska alebo blízkom okolí sú voľné pracovné miesta a pod. Poukazuje tiež na zmenu pomerov od podania žiadosti o oslobodenie od súdneho poplatku vzhľadom na jeho práceneschopnosť, ako aj skutočnosť, že nie je zrejme, o akých súdnych poplatkoch a trovách konania hovorí súd prvého stupňa v súvislosti s prípadným výsledkom konania.

Keďže súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, konkrétne pomery účastníka a nie je jasné, na základe akých relevantných dôkazov rozhodol o otázke, či v prípade žalovaného ide o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva, navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd SR po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. zistil, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa § 138 ods. 1 O. s. p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť, poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Rozhodnutie súdu o žiadosti o priznanie oslobodenia musí zodpovedať tomu, aby sa účastníkovi len pre jeho majetkové alebo sociálne pomery neznemožnilo uplatňovať alebo brániť právo.

Na to, aby súd mohol účastníkovi priznať oslobodenie od povinnosti platiť súdny poplatok, musia byť súčasne splnené tri podmienky.

Prvou podmienkou je, aby účastník o oslobodenie požiadal.

Druhou podmienkou je, že pomery účastníka odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Rozhodujúce sú najmä osobné, rodinné a majetkové pomery, ktoré musí účastník vierohodným spôsobom preukázať, pričom za dôležitú treba považovať aj povahu uplatňovaného nároku, ako aj výšku súdneho poplatku.

Poslednou podmienkou je, že u účastníka, žiadajúceho o oslobodenie, nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva. O svojvoľu pôjde najmä vtedy, ak by sa jednalo o zneužitie práva, ktoré by inak účastníkovi nepatrilo. O zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva ide napr. vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa aj bez potreby vykonať dokazovanie je nepochybné, že sa jeho návrhu nemôže vyhovieť.

V danom prípade súd prvého stupňa vychádzal pri rozhodovaní o návrhu žalovaného na priznanie oslobodenia od súdneho poplatku za podané odvolanie zo skutočnosti, že žalovaný predajom nehnuteľností získal finančný obnos, ktorý mu umožňuje zaplatenie súdneho poplatku. K uvedenému záveru však súd dospel bez toho, aby skúmal, či výška výťažku z predaja nehnuteľností v súvislosti s osobnými, rodinnými a majetkovými pomermi umožňovala žalovanému súdny poplatok vo výške 16 928,50 eur zaplatiť. Konštatoval tiež nesplnenie druhej podmienky pre priznanie oslobodenia, t. j. že sa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva, pričom neuviedol žiadne skutočnosti, odôvodňujúce uvedený záver.

V zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. /§ 167 ods. 2 O. s. p./ je súd povinný uviesť v rozhodnutí relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil, pričom musí posúdiť všetky rozhodujúce skutočnosti v ich vzájomných súvislostiach tak, aby presvedčivo vyargumentoval zistený skutkový stav. Keďže odôvodnenie napadnutého rozhodnutia

neobsahuje náležitosti, uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p., odvolací súd ho podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie /§ 221 ods. 2 O. s. p. /

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Viera Pepelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová